

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/52/2016
Identifikačné číslo spisu:	2109214350
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2109214350.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. Mgr. X., bývajúceho v K. proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova č. 4, o 98.992,23 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7 C 52/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. septembra 2014 sp. zn. 17 Co 177/2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. septembra 2014 sp. zn. 17 Co 177/2013 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo 14. novembra 2014 č.k. 7 C 52/2010-420 a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Žalobou podanou pôvodne na Okresnom súde Trnava 2. júla 2009, po pripustení zmeny žalobného petitu uznesením Okresného súdu Banská Bystrica vyhlásenom na pojednávaní 4. júla 2011, sa žalobca domáhal

1/ uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 98.992,23 eur s 8,5% úrokom z omeškania od 27. septembra 2008 do zaplatenia predstavujúcu poistné plnenie v zmysle poistnej zmluvy uzatvorenej 8. septembra 2007 pod č. XXXXXXXXXXXX,

2/ určenia, že zmluvná podmienka podľa článku V. bod k/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko - Výluky z poistenia, v znení: „Okrem výluk uvedených vo VPP, OPP a v týchto zmluvných dojednaniach, sa poistenie nevzťahuje na riziko krádež, lúpež MV, ak sa v priebehu vyšetrovania poistnej udalosti preukáže, že poistený v súlade s článkom VII. bod 7 a 8 týchto zmluvných dojednaní neuzavrel právoplatnú zmluvu o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom týchto služieb, ak ho vyžaduje predpísaný spôsob zabezpečenia (čl. VII.)“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

3/ vyslovenia, že žalobca je oprávnený uverejniť v rozsahu bodu II. tento rozsudok po nadobudnutí právoplatnosti v denníku s celoštátnou pôsobnosťou podľa vlastného výberu formou platenej inzercie na

náklady žalovanej s tým, že je povinný požiadať o uverejnenie rozsudku v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku

a

4/ uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi preddavok vo výške 2.000 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 20. marca 2013 č.k. 7 C 52/2010-370 žalobu žalobcu zamietol. V konaní mal preukázať, že účastníci uzatvorili poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX - havarijné poistenie motorového vozidla X. so začiatkom poistenia 11. septembra 2007 na dobu neurčitú. Dňa 17. novembra 2007 došlo k odcudzeniu motorového vozidla žalobcu z garáže rodinného domu. Žalovaná listom z 15. októbra 2008 oznámila žalobcovi, že šetrenie škodovej udalosti bolo ukončené a jej šetrením bolo zistené, že nebola splnená podmienka predpísaného spôsobu zabezpečenia v zmysle čl. V. písm. k/ Všeobecných poistných podmienok (ďalej len „VPP“), a nevznikla povinnosť poisťovni plniť, pretože podľa čl. V. písm. k/, Výluky z poistenia, poistenie sa nevzťahuje na riziko krádež, lúpež motorového vozidla, ak sa v priebehu vyšetrovania škodovej udalosti preukáže, že poisťník v súlade s čl. VII. bod 7 a 8 zmluvných dojednaní neuzavrel právoplatnú zmluvu o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom týchto služieb. Sú prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že v konaní nebolo žalobcom preukázané, že v čase, kedy bolo motorové vozidlo odcudzené, bolo zariadenie pre satelitný elektronický vyhľadávací systém GPS funkčné a aktívne a že vozidlo bolo monitorované poskytovateľom tejto služby. Žalobca tak nespĺnil podmienky zmluvných dojednaní a nepreukázal, že sa na neho výluka z poistenia nevzťahuje. Zmluva, ktorú mal žalobca ako poistený uzavrieť podľa zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, je zmluva s prevádzkovateľom služby poskytujúcej služby vyhľadávania vozidla prostredníctvom siete GPS, zabezpečovacie zariadenie pre aktívnu lokalizáciu vozidla. Bez objednania služby lokalizácie, dohľadávania, stráženia a monitorovania vozidla nie sú splnené podmienky predpísaného spôsobu zabezpečenia motorového vozidla podľa čl. VII. bod 1. písm. c/ zmluvných dojednaní. Žalobca v konaní netvrdil, že by mal takúto zmluvu uzatvorenú, na základe ktorej by jeho motorové vozidlo bolo monitorované prevádzkovateľom, ktorý poskytuje služby vyhľadávania vozidla prostredníctvom siete GPS a v tomto smere ani žiadne návrhy na dokazovanie nepredložil. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal, že splnil v súlade s čl. VII. predpísané spôsoby zabezpečenia, kde okrem iného bolo uvedené v bode 8., že všetky zabezpečovacie zariadenia musia byť funkčné počas celej doby trvania poistenia a poistený je povinný udržiavať ich v prevádzky schopnom stave a používať ho pri každom opustení motorového vozidla, návrh zamietol. Zamietnutie návrhu žalobcu na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky odôvodnil tým, že v súlade s čl. VII. bod 1. písm. c/ zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, sú predpísané spôsoby zabezpečenia, okrem iného aj namontovaný funkčný satelitný elektronický vyhľadávací systém GPS, GP Jack a iné, pričom zmyslom tohto zmluvného dojednania bolo zabezpečenie motorového vozidla satelitným vyhľadávacím systémom tak, aby bolo zabránené neoprávnenej manipulácii vozidla spôsobom, ktoré jednotlivé druhy satelitných vyhľadávacích systémov umožňujú. Zmluva, ktorú mal žalobca ako poistený uzavrieť podľa zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, je zmluva s prevádzkovateľom služby poskytujúcej služby vyhľadávania vozidla prostredníctvom siete GPS, pričom zabezpečovacie zariadenie pre aktívnu lokalizáciu vozidla bez objednania služby lokalizácie, dohľadávania, stráženia a monitorovania vozidla nespĺňa podmienky predpísaného spôsobu zabezpečenia motorového vozidla podľa čl. VII. bod 1 písm. c/ zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko. Pokiaľ ide o neprijateľnosť zmluvnej podmienky, tak ako to uvádzal žalobca, súd má za to, že výluka uvedená v čl. V. písm. k/ - uzatvorenie takejto zmluvy - nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ju nepovažoval za neprijateľnú. Ako vyplýva z čl. VII. bod 1. písm. c/, predmetné motorové vozidlo malo mať namontovaný funkčný satelitný elektronický vyhľadávací systém, pričom pod funkčným vyhľadávacím systémom sa má za to, že pôjde o systém, na základe ktorého bude možné vyhľadať motorové vozidlo, pričom v súlade s čl. VII. bod 8., toto malo byť funkčné počas celej doby trvania poistenia, teda patrilo to medzi predpísané spôsoby zabezpečenia a bolo to možné zabezpečiť len na základe zmluvy s prevádzkovateľom služby poskytujúcej služby

vyhľadávania vozidla prostredníctvom siete GPS. Takýto zabezpečovací systém vyplýval zo zmluvných podmienok, čl. V. písm. k/ zmluvných dojednaní a v podstate len sledoval skutočnosť, že v prípade, že poistené motorové vozidlo nebude zabezpečené takým spôsobom ako to vyžaduje čl. VII. bod 1. písm. c/ a nasl., bod 8., nebude poistenému poistné vyplatené. Keďže súd prvého stupňa zamietol návrh v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, zamietol aj návrh v časti súvisiacich nárokov určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a to oprávnenia na uverejnenie rozsudku v časti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj úhrady preddavku na jeho uverejnenie. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 9. septembra 2014 sp. zn. 17 Co 177/2013 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny s poukazom na § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Súčasne pripustil dovolanie na zodpovedanie otázky, či „zmluvné dojednanie uvedené v článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, obsahom ktorého je úprava výluk z poistenia, v prípade nesplnenia podmienky uzavretia zmluvy s poskytovateľom služby aktivácie a prevádzkovania satelitného elektronického vyhľadávacieho systému, ak je funkčný satelitný elektronický vyhľadávací systém predpísaným spôsobom zabezpečenia motorového vozidla proti krádeži (čl. VII. bod 1 písm. c/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko)“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu za vecne správne. Súd prvého stupňa správne ustálil, že v konaní nebolo preukázané, že by v čase, keď bolo predmetné motorové vozidlo odcudzené, bolo zariadenie pre satelitný elektronický vyhľadávací systém GPS aktívne a funkčné, a že by predmetné motorové vozidlo bolo v čase krádeže monitorované poskytovateľom tejto služby, čo znamená, že žalobca nepreukázal, že sa na neho v zmysle článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní nevzťahuje výluka z poistenia. Neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, že žalovaná mu nedôvodne odmietla poskytnúť poistné plnenie v súvislosti s krádežou motorového vozidla. Za nedôvodnú považoval tiež námietku žalobcu, že súd prvého stupňa konal ultra petitem, pretože predmetom konania je aj nárok na zaplatenie žalovanej sumy vo výške 98.992,23 eur s príslušenstvom titulom poistného plnenia a teda súd sa pri skúmaní opodstatnenosti uplatneného nároku musel vysporiadať s tým, či žalobca splnil podmienky na vyplatenie uvedenej sumy. Za nedôvodnú považoval tiež námietku žalobcu vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu súdom prvého stupňa a z neho vyvedeného záveru týkajúceho sa odmietnutia poistného plnenia zo strany žalovanej, ako dôvodu pre zamietnutie žaloby, pretože žalobca v konaní nepreukázal, že uzatvoril zmluvu o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom týchto služieb. Zariadenie, ktoré síce spĺňalo kritériá predpísaného spôsobu zabezpečenia v zmysle článku VII. bod 1 písm. c/ Zmluvných dojednaní nebolo v čase krádeže predmetného motorového vozidla v prevádzkyschopnom stave, t.j., nebolo možné jeho prostredníctvom odcudzené motorové vozidlo monitorovať a následne vyhľadať a tak predísť vzniknutej škodovej udalosti. Za nedôvodnú tiež považoval námietku žalobcu, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom nedostatočným odôvodnením rozsudku, pretože odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňalo požiadavky ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. K odvolacej námietke týkajúcej sa neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní označenom ako „Výluky z poistenia“, odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa správne zamietol žalobu aj v tejto časti, pričom dôvody takéhoto rozhodnutia odôvodnil vo svojom rozhodnutí, ktoré odvolací súd považuje za správne vzhľadom na argumentáciu žaloby, ktorou zdôvodňoval neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky v konaní pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd uviedol, že neprijateľná zmluvná podmienka je taká, ktorá vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a poukázal na to, že žalobca v odvolaní okrem všeobecných teoretických úvah, poukazuje na judikatúru Súdneho dvora EÚ a tvrdení o rozporuplnosti článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní s článkom VII. bod 7. a 8. Zmluvných dojednaní, neuviedol v odvolaní žiadne iné relevantné argumenty o tom, v čom vidí v tomto konkrétnom prípade značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Uviedol, že okresný súd správne ustálil, že medzi článkom V. písm. k/ Zmluvných dojednaní a článkom VII. bod 7. a 8. Zmluvných dojednaní nie je daný rozpor, dôsledkom ktorého by bola neprijateľnosť zmluvnej podmienky obsiahnutej v článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní a preto pokiaľ žalobca žiadny iný konkrétny nedostatok v súvislosti s posúdením zmluvnej podmienky obsiahnutej v článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní vo vzťahu k

požiadať značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako kritéria neprijateľnosti zmluvnej podmienky v odvolaní okresnému súdu nevytkol, odvolací súd v súlade s § 212 ods. 1 O.s.p. nemal dôvod spochybniť správnosť záverov okresného súdu ani vo vzťahu k tvrdenej neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky. Pre úplnosť uviedol, že vzhľadom na východiskovú hodnotu motorového vozidla mala poisťovňa právo požadovať od žalobcu nielen najdôslednejší spôsob zabezpečenia motorového vozidla proti krádeži vymedzený v článku VII. bod 1 písm. c/ Zmluvy o dojednaní, ale tiež to, aby zariadenie, ktoré tento najdôslednejší spôsob zabezpečenia motorového vozidla proti krádeži malo zabezpečiť bolo funkčné a v prevádzkyschopnom stave počas celej doby trvania poistného vzťahu, čo splnené zo strany žalobcu nebolo, nakoľko neuzatvoril zmluvu o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom tejto služby. V spojitosti s touto požiadavkou uviedol, že neobstojí argumentácia žalobcu, že pri uzatváraní poistnej zmluvy takáto požiadavka zo strany žalovanej nebola vznesená, pretože z článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, ktoré tvoria nedeliteľnú súčasť poistnej zmluvy, takáto požiadavka vyplýva. Pripustenie dovolacej otázky odôvodnil tým, že „vymedzenie presných mantinelov značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán vo vzťahu k odmietnutiu poistného plnenia na strane jednej v nadväznosti na nesplnenie určitej presne špecifikovanej povinnosti na strane druhej, ktorou je v danom prípade požiadavka uzatvorenia zmluvy o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému vymedzeného ako predpísaný spôsob zabezpečenia motorového vozidla (s takou východiskovou hodnotou ako je predmetné motorové vozidlo) proti krádeži v inom článku zmluvných dojednaní ako je článok týkajúci sa výluk z poistenia, je otázkou zásadného právneho významu.“

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý navrhol oba rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.. Nesprávne právne posúdenie veci odôvodnil tým, že súdy nepoužili príslušné ustanovenia zákonov týkajúce sa žalobcu ako spotrebiteľa. Dospeli síce k záveru, že ide o spotrebiteľský spor, avšak neuplatnili spotrebiteľské právo, čím porušili povinnosť podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a z odôvodnenia odvolacieho súdu nie je zrejmé, podľa akého ustanovenia a ktorého právneho predpisu rozhodoval. V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou zopakoval tvrdenia uvádzané v predchádzajúcom konaní. Uviedol, že pri uzatváraní poistnej zmluvy splnil všetky podmienky a predpísané spôsoby zabezpečenia, čo potvrdila žalovaná nielen tým, že s ním uzatvorila poistnú zmluvu a stanovila výšku poistného, ale aj konaním v priebehu šetrenia poistnej udalosti. Zopakoval svoje námietky týkajúce sa čl. V. písm. k/ Zmluvných dojednaní, obsahujúceho výluky z poistenia a čl. VII. s tým, že ak uzatvorenie právoplatnej zmluvy o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom týchto služieb malo byť výlukou z poistného plnenia, malo byť aj podmienkou uzatvorenia a obsahom samotnej zmluvy, nielen výlukou v prílohe k poistnej zmluve bez konkrétného predchádzajúceho upozornenia poisteného. Zotrval na tom, že splnil všetky predpísané spôsoby zabezpečenia zmluvných dojednaní. Výluky, ktoré sú nad predpísané spôsoby, sa ho nemôžu týkať. Žalovaná nevyžadovala uzatvorenie právoplatnej zmluvy o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom týchto služieb pred uzatvorením poistnej zmluvy, ani v priebehu šetrenia poistnej udalosti, čo súdy oboch stupňov prehliadli. V rozpore s výsledkami šetrenia však odmietla poistné plnenie z dôvodu neuzatvorenia zmluvy o aktivácii a prevádzkovaní satelitného elektronického vyhľadávacieho systému s poskytovateľom týchto služieb. Žalovaná nepreukázala, že satelitný elektronický vyhľadávací systém nebol v čase poistnej udalosti aktívny a funkčný. Namietal, že odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, keď funkčnosť a aktiváciu satelitného elektronického vyhľadávacieho systému stotožnil so zmluvou o aktivácii a prevádzkovaní systému s poskytovateľom týchto služieb, pretože zmluva nespúšťa aktivitu a funkčnosť systému. Vyžadovať predloženie takejto zmluvy je v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a v rozpore nielen so slovenským právnym poriadkom, ale aj v rozpore s komunitárnym právom, ktorým je Slovenská republika viazaná. S poukazom na jednotlivé rozhodnutia ESĽP a Smernicu Rady 93/13/EHS žalobca uzatvoril, že žalovaná sama určila spôsoby zabezpečenia, určila výluky z poistenia odlišne od spôsobov zabezpečenia, ktoré vyžadovala ako podmienky pre uzatvorenie poistnej zmluvy a žalobca ich nemohol ovplyvniť, neboli individuálne dohodnuté, ale určené jednostranne a účelovo žalovanou. Namietaná

zmluvná podmienka je neurčitá, nezrozumiteľná a prekvapivá. Z toho dôvodu treba vždy uplatniť výklad priaznivejší pre žalobcu ako spotrebiteľa, pretože vyvinul úsilie, aby motorové vozidlo zabezpečil ako zabezpečenie nadštandardné. Ak je spor o tom, aká mala byť kvalita zabezpečenia vozidla, zmluvná podmienka musí byť jasná, zrozumiteľná a určitá, čo v tomto prípade nie je. Ak súdy mali pochybnosti o tom, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku mali postupovať podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Súdy postupovali pri rozhodovaní v súlade s právnymi predpismi, ustanoveniami poistnej zmluvy a príslušnými zmluvnými dojednaniami. Čl. V. písm. k/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko nezakladá nerovnosť práv a povinností medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby. Odôvodnenie funkčnosti satelitného elektronického vyhľadávacieho systému súvisí s možnosťou následného vyhľadania motorového vozidla po krádeži, pričom v prípade jeho namontovania do vozidla a následného neaktivovania by nemal žiadne opodstatnenie. Žiadal, aby dovolací súd rozhodol, že výluka uvedená v čl. V. písm. k/ zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, pokiaľ je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 od. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ak odvolací súd vo výroku rozsudku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom svojho rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. Občiansky súdny poriadok nevysvetľuje, čo treba rozumieť pod rozhodnutím odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu. Bezpochyby ním ale je také rozhodnutie, ktoré rieši dosiaľ nenastolenú alebo len v iných súvislostiach prezentovanú a právne inak riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný zo širších hľadísk, teda nielen v konkrétnej prejednávanej veci. Vzhľadom na to realizácia uvedeného oprávnenia odvolacieho súdu musí vždy mať povahu výnimočnosti a vychádzať z prísneho rešpektovania zákonných podmienok, vymedzujúcich rozsah tohto oprávnenia. Možnosť založiť prípustnosť dovolania samozrejme neznamena, že by odvolací súd bol oprávnený vysloviť prípustnosť dovolania kedykoľvek a úplne podľa svojej voľnej úvahy; jeho voľnú úvahu zákon striktné ohraničuje do rámca posúdenia zásadnosti rozhodnutia po právnej stránke.

Procesná možnosť odvolacieho súdu založiť prípustnosť dovolania nesmie ani v spomenutom zákonom vymedzenom rámci právnej zásadnosti rozhodnutia viesť k prenášaní ťažiska rozhodovania odvolacieho súdu na súd dovolací. Aj v prípade reálnosti predpokladu, že účastníci využijú procesnú možnosť vytvorenú odvolacím súdom tým, že vyslovil prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O.s.p.) a že sa teda vecou bude zaoberať dovolací súd, musí sa odvolací súd vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi okolnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré zaujal.

Dostatočné vysvetlenie skutkových a právnych záverov má v prípade dovolania pripusteného podľa § 238 ods. 3 O.s.p. osobitný význam, nakoľko (ako už bolo uvedené vyššie) ak odvolací súd vysloví prípustnosť dovolania, je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to práve len v tej konkrétne vymedzenej otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené. Odôvodnenie výroku zakladajúceho prípustnosť dovolania by mal odvolací súd formulovať tak, aby bolo v logickom súlade s odôvodnením rozhodnutia vo veci samej a nepôsobilo vo vzťahu k ostatným častiam odôvodnenia rozhodnutia protirečivo. Preto ak odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysvetlí svoje závery, môže byť takéto odôvodnenie výroku zakladajúceho prípustnosť dovolania na úkor presvedčivosti celého rozhodnutia, pretože správnosť zaujatých právnych záverov samo relativizuje. V nadväznosti na uvedené treba poznamenať, že hoci v dovolacom konaní predmetom súdneho posudzovania a riešenia môžu byť len právne otázky (na riešenie skutkových otázok odvolací súd nie je oprávnený a ani vybavený procesnými prostriedkami - por. § 243a ods. 2, veta druhá O.s.p.), musí odvolací súd prihliadať aj na niektoré okolnosti majúce základ v riešení skutkových otázok. Ide totiž o to, že pokiaľ by odvolací súd riešenie skutkových otázok a na ňom založené skutkové závery v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti, presvedčivosti, zrozumiteľnosti a určitosti súdnych rozhodnutí dostatočne nevysvetlil v odôvodnení napadnutého rozsudku, dopustil by sa tým tzv. inej vady konania, na ktorú by dovolací súd musel prihliadnuť ex lege (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Ak odvolací súd pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či skutočne ide o vec zásadného právneho významu (R 38/1993) a rovnako je viazaný aj tým, ako odvolací súd vymedzil právnu otázku, ktorá pre svoj právny význam má byť podľa odvolacieho súdu riešená dovolacím súdom. Na odvolacím súdom formulovanej právnej otázke nemôže nič meniť, ani výkladom jej dať iný obsah než v skutočnosti má.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd považuje za potrebné zhrnúť, že v predmetnom dovolacom konaní mohol skúmať vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu len vo vzťahu k otázke zásadného právneho významu, pre ktorú bolo v danom prípade pripustené dovolanie, a tou je otázka „či zmluvné dojednanie uvedené v článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, obsahom ktorého je úprava výluk z poistenia, v prípade nesplnenia podmienky uzavretia zmluvy s poskytovateľom služby aktivácie a prevádzkovania satelitného elektronického vyhľadávacieho systému, ak je funkčný satelitný elektronický vyhľadávací systém predpísaným spôsobom zabezpečenia motorového vozidla proti krádeži (čl. VII. bod 1 písm. c/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko)“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Odvolací súd tým, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá, dal najavo, že predmetnú neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v článku V. písm. k/ Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, dôležitú pre rozhodnutie o návrhu vo veci samej, vyriešil záporne. Nedostatkom jeho rozhodnutia ale je, že otázku, ktorú považuje za otázku zásadného právneho významu, vymedzil neadekvátne okolnostiam, z ktorých vychádzal pri jej zodpovedaní, resp. že svoj záver o nedostatku nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, riadne neodôvodnil vecne ani právne. Jeho myšlienkový postup, ktorý ho viedol k uvedenému záveru, nie je v odôvodnení jeho rozhodnutia riadne vysvetlený s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním. Odvolací súd okrem poukázania na správnosť záverov súdu prvého stupňa týkajúceho sa nepreukázania neprijateľnosti zmluvnej podmienky a poukazom na nedostatok takeého tvrdenia žalobcom v dôvodoch dovolania, svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil vecne, no najmä rozhodnutie vôbec neodôvodnil právne. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu neobsahuje uvedenie žiadneho ustanovenia podľa ktorého odvolací súd prejednávajúcu vec posúdil. Takéto odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nezodpovedá v plnom rozsahu požiadavke preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí. Povinnosťou odvolacieho súdu bolo vec právne posúdiť a vykonať výklad použitých právnych predpisov zohľadňujúcich okolnosti danej veci a skúmať prípustnosť žalobcom uvádzaných dôvodov neprijateľnosti zmluvných podmienok.

V zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. je dovolací súd povinný prihliadnuť na tzv. inú vadu konania majúcu za

následok nesprávne rozhodnutie vo veci (dôsledkom takej vady je aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia) aj vtedy, ak táto vada nebola uplatnená v dovolaní ako dovolací dôvod. So zreteľom na uvedené dovolací súd po konštatovaní, že konanie je v danej veci zaťažené touto vadou, zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež od neho závislé rozhodnutie o trovách odvolacieho konania (uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo 14. novembra 2014 č.k. 7 C 52/2010-420) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.). Vzhľadom na výskyt tejto procesnej vady konania nemal dovolací súd možnosť pristúpiť k posúdeniu, či napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.